

Citace záznamu

Jan Fiřt, bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, *Renesanční a manýristické štukatéřství v Čechách a na Moravě* (online databáze), <https://stuky.upce.cz/node/267>, vyhledáno 2. 5. 2024.

bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň

Číslo záznamu: 267

Blížeji určení díla: štuková pole klenby se sgrafitovou výzdobou

Památkově chráněno, č. úskp: 21740/2-1655

Umístění: bývalá obecní síň v 1. patře radnice

Datace: 1559

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň (Petr Kuneš, 2018)

Anotace

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi je renesanční stavba, jejíž dnešní vzhled je ovšem významně poznamenán pozdějšími přestavbami a adaptacemi. Obecní síň je jednou ze dvou dochovaných reprezentačních místností, jejichž klenby jsou zdobeny renesančními štukaturami. Klenební pole tvoří hustá síť štukových pasů, které formují geometrické vzory různých tvarů. Vnitřní plochy těchto útvarů jsou zdobeny sgrafitovými ornamentálními motivy. Datum dokončení klenby v roce 1559 se dozvídáme ze štítku pod hlavicí sloupku, na nějž je klenba sklenuta.

Abstract

The former town hall in Mladá Boleslav is a Renaissance building, significantly affected by later reconstructions and adaptations. The Municipal Hall is one of two preserved representative rooms whose vaults are decorated with Renaissance stucco. The vaulting has a network of stucco ribs that form geometric patterns of various shapes. The inner fields are decorated with sgraffito ornamental motifs. The date of completion of the vault in 1559 is written on the label under the head of the column.

Kraj	Okres	Obec	Katastr
Středočeský kraj	Mladá Boleslav (okres)	Mladá Boleslav	Mladá Boleslav
Ulice, čp. / č. o.		GPS	
Staroměstské náměstí 69		50.4113003, 14.9031632	

Technika štku	Materiálová skladba	Povrchové úpravy	Původnost
tažené profilované štukové rámy se sgrafitem		monochromie	Rekonstruováno

Uměleckohistorický popis

Budova radnice je situována na širší severní straně náměstí trojúhelního půdorysu, na jehož opačném konci se nacházel hrad pánů z Krajků. Stavba byla zahájena v roce 1554, tedy ve stejném roce, kdy byl dokončen Sbor českých bratří, a je tak dalším počinem dokládajícím mimořádnou stavební aktivitu Adama Krajků z Krajků v Mladé Boleslavi a jejím okolí. Radniční budova byla poznamenána mnoha katastrofami (především požáry v letech 1692, 1710 a 1761) a několika radikálními přestavbami a úpravami, jež zásadně změnily její renesanční podstatu.

Štuková výzdoba, jež byla rovněž poznamenána pozdějšími zásahy, se dochovala ve dvou reprezentačních místnostech 1. patra. Větší z nich – tzv. obecní síň – je sklenuta křížovou a valenou klenbou s lunetami na střední sloup s letopočtem 1559. Plocha klenby je zdobena bohatou sgrafitovou výzdobou ve štukových rámcích. Renesančním portálem s ornamentálně zdobenými pilastrami a boleslavským lvem v nadpraží se vstupuje do vedlejší radní síně. Její strop je zaklenut valenou lunetovou klenbou, která je rovněž členěná štukaturami v podobě složitějších geometrických rámců.

Ačkoli spolu obě místnosti sousedí, jejich štuková výzdoba reprezentuje dva odlišné výtvarné světy. Klenbu první místnosti představuje nahuštěná síť rámců různých geometrických tvarů vymezených mohutnými štukovými pásy, jejichž vnitřní plochu tvoří dekorativní sgrafitová výzdoba. S kombinací štukových rámců a sgrafita se setkáváme také na dalších Borgorelliho stavbách – na zmíněném bratrském sboru v Mladé Boleslavi či na zámku v Brandýse nad Labem. Detailnější srovnání ovšem komplikuje stav dochování, respektive míra pozdějších restaurátorských zásahů, značně deformujících původní výtvarnou kvalitu stropu obecní síně. Zejména se jedná o úpravy z let 1939–1941, které postihly především vnitřní výzdobu štukových rámců. Namísto původně aplikované sgrafitové techniky, kterou můžeme stále pozorovat na několika místech, byly ostatní výplně přemalovány jednoduchou (plochou a tvrdou) výmalbou, jež zcela postrádá plastických a optických kvalit originálního sgrafita. Vedle uvedených analogií k Borgorelliho dílu lze na základě srovnání ornamentální složky poukázat ještě na další, dobově populární inspirační pramen, jež představují architektonicko-teoretické traktáty Sebastiana Serlia (srov. motiv střídajících se křížů s osmiúhelníky vepsaných do jednoho obdélného pole, viz Jakubec 2005, s. 99).

Historické zásahy / opravy

1939–1941: rekonstrukce větší části štukatur i výzdoby sgrafitového typu, dobře odlišitelný originál zachován pouze v malé části klenby

Literatura

František Bareš, Stará radnice v Mladé Boleslavi, *Památky archeologické XX.*, č. 1, 1902, s. 27–38.

František Bareš, *Soupis památek historických a uměleckých v Království českém. Od pravěku do počátku 19. století*, XXI, Praha 1905, s. 253–260.

Karel Herčík, *Čtení o Mladé Boleslavi*, Mladá Boleslav 2013, s. 109–112.

Ondřej Jakubec, Sebastiano Serlio a renesanční architektura v českých zemích – několik poznámek, in: Ladislav Daniel et al., *Italská renesance a baroko ve střední Evropě. Příspěvky z mezinárodní konference. Olomouc 17.–18. října 2003*, Olomouc 2005, s. 91–105.

Jarmila Krčálová, Kostelní stavby Mattea Borgorelliho, *Umění III.*, 2, 1955, s. 139–152.

Jarmila Krčálová, Borgorelli (heslo), in: Anděla Horová (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění – Dodatky*, Praha 2006, s. 78.

Emanuel Poche, *Umělecké památky Čech, svazek 2, K–O*, Praha 1978, s. 398.

Vlastimil Trtílek (ed.), *Mladá Boleslav od minulosti k dnešku*, Mladá Boleslav 1974, s. 145.

Autoři záznamu

Jan Fiřt

Datum poslední změny

3.4.2023

Fotodokumentace současného stavu

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, celkový pohled směrem ke vstupu do síně (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, celkový pohled směrem ke vstupu do síně (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, partie se zachovaným originálem (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, středový pilíř (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, vpravo partie se zachovaným originálem (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, detail výzdoby se zachovanou původní hmotou (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, detail výzdoby se zachovanou původní hmotou (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, detail výzdoby se zachovanou původní hmotou (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, detail výzdoby se zachovanou původní hmotou (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, detail výzdoby se zachovanou původní hmotou (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, konzola klenby (Petr Kuneš, 2018)

Bývalá radnice v Mladé Boleslavi, obecní síň, konzola klenby (Petr Kuneš, 2018)